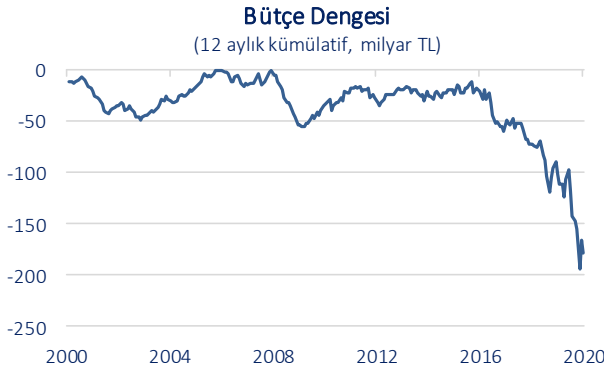

Merkezi yönetim bütçesi Eylül'de 29,7 milyar TL açık verdi.

Eylül ayında merkezi yönetim bütçe açığı yıllık bazda %67,5 oranında artarak 29,7 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Eylül'de geçen yılın aynı ayına kıyasla bütçe gelirleri %25,1 artarak 78,9 milyar TL olurken, bütçe harcamaları %34,4 artışla 108,6 milyar TL'ye ulaştı. Bu dönemde faiz dışı denge 13,5 milyar TL açık verdi.

Ocak- Eylül döneminde ise bütçe harcamaları yıllık bazda %17,6 oranında genişlerken, bütçe gelirleri %11,6 arttı. Böylece, geçtiğimiz yılın ilk 9 ayında 85,8 milyar TL olan bütçe açığı, bu yılın aynı döneminde %63,8 artışla 140,6 milyar TL düzeyine ulaşarak 2020 yılı bütçe tahmininin üzerine çıktı. Bu dönemde faiz dışı denge 32,8 milyar TL açık verdi.

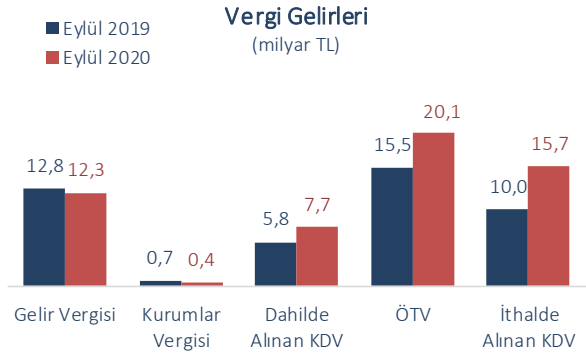

Vergi gelirleri Eylül'de 68,3 milyar TL oldu.

Vergi gelirleri Eylül'de yıllık bazda %29,9 artarak 68,3 milyar TL oldu. Bu dönemde ithalde ve dâhilde alınan katma değer vergileri ile ÖTV gelirlerindeki artış bütçe gelirlerini destekledi. ÖTV gelirlerinde kaydedilen artışta Eylül ayında otomobil satışlarında uygulanmaya başlanan ÖTV artışı ile aynı dönemde motorlu taşıtlar ve dayanıklı tüketim mallarında kaydedilen yüksek satış rakamları etkili oldu. Eylül ayında ithalde alınan KDV gelirlerinde ithalatta ve kurlarda gözlenen artışın etkisiyle yıllık bazda %57,1, dâhilde alınan KDV gelirlerinde de %33,6 yükseliş kaydedildi. Bu dönemde banka ve sigorta muameleleri vergi gelirleri yapılan düzenlemeler çerçevesinde yıllık bazda %103,7

artarken, kurumlar vergisi gelirleri %41,7 geriledi.

Ocak-Eylül döneminde vergi gelirleri yıllık bazda %19,3 artarak 578,7 milyar TL olurken, vergi dışı gelirler %10,6 azalarak 150,7 milyar TL düzeyinde gerçekleşti.

Eylül'de cari transferlerde artış gözlemlendi.

Eylül ayında bütçe giderlerindeki artışta cari transferler ile sermaye giderlerindeki hızlı yükseliş öne çıktı. Bu dönemde cari transferlerin Hazine yardımları kalemi altında izlenen sosyal güvenlik açık finansmanı ve sosyal güvenlik katkısı kalemlerinde hızlı artış gözlemlendi. Eylül'de faiz giderleri yıllık bazda %33,3 artarak 16,2 milyar TL oldu. İç borç faiz ödemeleri %15,3 oranında artarak 9,7 milyar TL olurken, dış borç faiz ödemeleri %52,9 artışla 5,1 milyar TL düzeyinde gerçekleşti.

Beklentiler...

Salgının seyrine ilişkin belirsizlikler bütçe görünümü üzerinde baskı yaratmaya devam ediyor. Eylül sonunda açıklanan Yeni Ekonomi Programı (YEP) tahminlerine göre, 2020 yılında bütçe açığı/GSYH oranının %4,9 düzeyinde gerçekleşmesi bekleniyor. Bütçe açığının milli gelire oranının 2021-2023 dönemi boyunca da %3 düzeyinin üzerinde tahmin edilmesi ve bütçenin faiz dışı fazla vermeyeceği öngörüsü önümüzdeki dönemde de maliye politikasının ihtiyatlı bir şekilde ekonomik aktiviteyi destekleyici yönde olacağına işaret ediyor.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Eylül			Ocak-Eylül			2020 Bütçe		
	2019	2020	% Değişim	2019	2020	% Değişim	Hedefi	YEP Tahmini	Gerç./ YEP Tahmini (%)
Harcamalar	80,8	108,6	34,4	739,6	870,0	17,6	1.095,5	1.212,3	71,8
Faiz Harcamaları	12,2	16,2	33,3	81,5	107,8	32,3	138,9	137,4	78,5
Faiz Dışı Harcamalar	68,7	92,4	34,5	658,1	762,2	15,8	956,5	1.074,9	70,9
Gelirler	63,1	78,9	25,1	653,8	729,4	11,6	956,6	973,1	75,0
Vergi Gelirleri	52,6	68,3	29,9	485,3	578,7	19,3	784,6	790,7	73,2
Diğer Gelirler	10,5	10,6	1,0	168,5	150,7	-10,6	172,0	182,4	82,6
Bütçe Dengesi	-17,7	-29,7	67,5	-85,8	-140,6	63,8	-138,9	-239,2	58,8
Faiz Dışı Denge	-5,6	-13,5	142,3	-4,3	-32,8	656,6	0,1	-101,8	32,2

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bař Ekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

İlker řahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

İlkim Bengisu Tuncer
Uzman Yardımcısı
bengisu.tuncer@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.